

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою університету
протокол № 9 від 26.04.2016 р.
уведено в дію наказом ректора
№ 94-р від 26.04.2016 р.

В. П. Кравець

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

«ПОЧАТКОВА ОСВІТА»

Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ: Доктор філософії

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ: 01 ОСВІТА / ПЕДАГОГІКА

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ: 013 ПОЧАТКОВА ОСВІТА

Тернопіль – 2016

**ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	01 Освіта / Педагогіка
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	013 Початкова освіта
ПРЕДМЕТНА СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ	—
ДРУГА СПЕЦІАЛЬНІСТЬ (ПРЕДМЕТНА СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ)	—
СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ	—
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Третій (освітньо-науковий)
СТУПІНЬ	Доктор філософії (PhD)
КВАЛІФІКАЦІЯ	Доктор філософії (PhD) з початкової освіти

ПОГОДЖЕНО

Голова науково-методичної ради

Тернопільського національного
педагогічного університету

імені Володимира Гнатюка

Г. В. Терещук

22 квітня 2016 р.

РОЗРОБЛЕНО І РЕКОМЕНДОВАНО

проектною групою зі спеціальності

013 Початкова освіта

Тернопільського національного
педагогічного університету

імені Володимира Гнатюка

Гарант освітньо-наукової програми,
керівник проектної групи

В. М. Чайка

16 квітня 2016 р.

I. ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукову програму «Початкова освіта» розробила проектна група факультету педагогіки і психології Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка у складі:

Чайка Володимир Мирославович, доктор педагогічних наук, професор, декан факультету педагогіки і психології Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка – **гарант, керівник проектної групи;**

члени проектної групи:

Янкович Олександра Іванівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка;

Кодлюк Ярослава Петрівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка;

Жаркова Ірина Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Рецензенти:

Шоробура Інна Михайлівна, доктор педагогічних наук, професор, ректор Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії;

Пріма Раїса Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії і методики початкової освіти Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

1. Профіль освітньо-наукової програми «Початкова освіта» спеціальності 013 Початкова освіта

1.1. Загальна інформація

Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, кафедра педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Доктор філософії (PhD). Доктор філософії (PhD) з початкової освіти
Офіційна назва освітньо-наукової програми	«Початкова освіта»
Тип диплому та обсяг освітньо-наукової програми	Диплом доктора філософії (PhD), одиничний, 60 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки
Наявність акредитації	–
Цикл / рівень	FQ-ЕНЕА-третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень / НРК – 8 рівень
Передумови	Наявність ступеня магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст
Спеціальність	013 Початкова освіта
Мова(и) викладання	Українська
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-наукової програми	http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/osv-tno-naukov-programi.php

1.2. Мета освітньо-наукової програми

Забезпечити здобувачу ступеня доктора філософії сформованість компетентностей (знань, умінь і навичок, ціннісних орієнтацій) на рівні, достатньому для самостійної науково-дослідницької, науково-організаційної, педагогічно-організаційної та практичної діяльності у закладах вищої освіти і науково-дослідній сфері; написання власного дослідження у сфері початкової освіти, результати якого мають наукову новизну, практичне значення, з публічним його захистом.

1.3. Характеристика освітньо-наукової програми

Предметна область	01 Освіта / Педагогіка 013 Початкова освіта Об'єкт діяльності: початкова освіта (в теоретичному / практичному, синхронному / діяхронному, діалектологічному, стилістичному, соціокультурному та інших аспектах). Цілі навчання: формування компетентностей, необхідних для інноваційної науково-дослідницької
--------------------------	--

<p>Академічні права випускників</p> <p>Орієнтація освітньої програми</p> <p>Основний фокус програми та спеціалізації</p>	<p>діяльності в галузі початкової освіти.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: історія розвитку та сучасний стан наукових знань; теорії, концепції і термінологія початкової освіти.</p> <p>Методи, методики, технології: критичний аналіз, оцінка і синтез нових ідей у сфері початкової освіти; загальнонаукові, педагогічні, статистичні методи дослідження, сучасні педагогічні технології, ІКТ.</p> <p>Інструменти й обладнання: бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; комп'ютерна техніка і мультимедійне обладнання; мережеві системи пошуку та обробки інформації; програми статистичної обробки та візуалізації даних, що дають змогу досягати цілей навчання.</p> <p>Доктор філософії може продовжувати освіту за науковим рівнем доктора наук, здобувати будь-які інші форми освіти, підвищувати кваліфікацію, займатися самоосвітою</p> <p>Освітньо-наукова</p> <p>Початкова освіта. Підготовка до професійної діяльності у вищій школі. Вивчення особливостей і практична реалізація дослідницької роботи у сфері початкової освіти. Наукові дослідження у сфері початкової освіти.</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Програма реалізується українською мовою або її окремі частини можуть викладатися іноземними мовами. Передбачає можливість підтримання програми академічної мобільності.</p> <p>Освітня складова програми скерована на вивчення наукових і теоретичних курсів, що пов'язані з реалізацією дослідницько-експериментальної роботи та підвищенням її ефективності.</p> <p><i>Освітня складова програми</i> реалізується впродовж восьми семестрів, тривалістю 60 кредитів, має дисципліни у відповідних циклах, що забезпечують: загальну підготовку; мовні компетенції; знання за</p>

обраною спеціальністю; дисципліни вільного вибору здобувача; а також практичну підготовку під час науково-педагогічної практики.

Програма реалізується у невеликих групах дослідників і передбачає диференційований підхід до здобувачів денної, заочної та вечірньої форм навчання.

Програма передбачає 39 кредитів ЄКТС для обов'язкових навчальних дисциплін, з яких 22 кредити ЄКТС – дисципліни загальної підготовки («Організація наукової діяльності», «Філософія: історико-філософські та сучасні смислові параметри знання», «Академічне і професійно-орієнтоване спілкування (англійською / німецькою / французькою мовою)»), що передбачає набуття аспірантом (здобувачем) загальнонаукових (філософських) компетенцій, мовних компетенцій, універсальних навичок дослідника.

32 кредити ЄКТС передбачено на дисципліни професійної підготовки, з яких 15 кредитів ЄКТС – для вибіркових дисциплін у межах освітньо-наукової програми; 6 – для науково-педагогічної практики.

Наукова складова програми. Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає здійснення власних наукових досліджень під керівництвом одного або двох наукових керівників із відповідним оформленням одержаних результатів у вигляді кваліфікаційної наукової роботи. Ця складова програми не вимірюється кредитами ЄКТС, а оформлюється окремо у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта (здобувача) і є складовою частиною навчального плану.

Особливістю наукової складової освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії зі спеціальності 013 Початкова освіта є те, що окремі складові власних наукових досліджень аспіранти зможуть виконувати під час практичних і семінарських занять із дисциплін професійної підготовки.

Унікальність програми полягає у формуванні в здобувачів здатності до підручникотворення з використанням засобів науково-дослідної лабораторії шкільного підручника (керівник Кодлюк Я.), досвіду співпраці з відомими в Україні авторами підручників.

1.4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання

Придатність до працевлаштування

Випускник аспірантури має право обіймати такі посади згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України (Класифікатор професій ДК 003:2010), а саме: 2310 Викладачі університетів та закладів вищої освіти;
2310.1 Професори та доценти;
2351.1 Наукові співробітники.

Подальше навчання

Сферою працевлаштування є установи та заклади, підпорядковані Міністерству освіти і науки України: вищі навчальні заклади різних форм власності, наукові установи, заклади післядипломної освіти.

Навчання для розвитку та самовдосконалення у науковій та професійній сферах діяльності, а також інших споріднених галузях наукових знань: здобуття наукового ступеня доктора наук; освітні програми, дослідницькі гранти та стипендії (у тому числі і закордоном), що містять додаткові освітні компоненти.

1.5. Викладання та оцінювання

Викладання та навчання

Студентоцентроване навчання, проблемно-орієнтоване навчання, електронне навчання в системі Moodle, самонавчання, навчання на основі досліджень.

Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії становить 60 кредитів ЄКТС.

Підготовка та захист протягом першого року навчання проекту дисертаційного дослідження з вивченням підходів та методів досягнення мети. Обговорення упродовж другого, третього та четвертого років навчання проміжних результатів дослідження. Оволодіння методологією наукової роботи, навичками презентації її

результатів. Проведення самостійного наукового дослідження з використанням ресурсної бази університету та інших ресурсів. Індивідуальне наукове керівництво, підтримка і консультування науковим керівником.

Підхід до викладання та навчання передбачає:

- застосування методів сучасних освітніх технологій (інтерактивних, критичного мислення, проектних, портфоліо, тренінгових, проблемного навчання, імітаційно-ігрових, кейс-стаді, квести, тощо) для продуктивного оволодіння здобувачами різнорівневими компетентностями, що забезпечують особистісно-зорієнтований підхід і розвиток мислення у здобувачів;
- застосування технології навчального проектування з парним або груповим виконанням проектів та їх захистом в умовах широкої групової дискусії;
- організацію продуктивної педагогічної взаємодії з науковими керівниками, науково-педагогічними працівниками, задіяними в освітньому процесі;
- залучення до консультування аспірантів відомих фахівців у галузі теорії та практики початкової освіти;
- інформаційну підтримку участі здобувачів у конкурсах на одержання наукових стипендій, премій, грантів (у тому числі міжнародних);
- надання можливості здобувачам брати участь у підготовці наукових проектів на конкурси Міністерства освіти і науки України;
- безпосередню участь у виконанні бюджетних та ініціативних науково-дослідних робіт.

Освітня складова програми.

Тести, есе, презентації, поточний та модульний контроль, заліки, екзамени, захист звіту з практики, попередня експертиза дисертації, захист дисертаційної роботи.

Підсумковий контроль успішності навчання аспіранта (здобувача) проводиться у формі:

Оцінювання

– екзамену – за результатами вивчення нормативних і вибіркових навчальних дисциплін освітньо-наукової програми;
 – заліку – за результатами вивчення всіх інших дисциплін, передбачених навчальним планом.

Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ЄКТС (ECTS), національною 4-бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і вербальною («зараховано», «незараховано») системами.

Види контролю: попередній, поточний, підсумковий, самоконтроль.

Наукова складова програми. Кінцевим результатом навчання аспіранта (здобувача) є належним чином оформлений, за результатами наукових досліджень, рукопис дисертації, її публічний захист та присудження йому наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 013 Початкова освіта.

1.6. Програмні компетентності

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати комплексні завдання і проблеми в галузі освіти (початкової освіти) та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність до узагальнень, критичного мислення, аналізу та синтезу для розуміння процесів і явищ в освітній галузі (початкової освіти), вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки.

ЗК 2. Здатність до пошуку, систематизації та критичного аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 3. Здатність створювати та інтерпретувати нові знання через наукове дослідження; розробляти і управляти проектами в галузі початкової освіти.

ЗК 4. Здатність планувати і здійснювати

комплексні дослідження, зокрема і в міждисциплінарних галузях, на основі системного наукового світогляду із застосування сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК 5. Здатність розробляти наукові проєкти та керувати ними, складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.

ЗК 6. Здатність спілкуватися з науковою спільнотою українською та іноземною (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) мовами з метою презентації та обговорення результатів своєї наукової роботи в усній та письмовій формі; працювати в міжнародному контексті, в інтернаціональних дослідницьких групах.

ЗК 7. Здатність генерувати нові ідеї й нестандартні підходи до їх реалізації (креативність).

ЗК 8. Здатність до саморозвитку (планування й вирішення задач власного професійного і особистісного зростання), наявність наукового світогляду, наполегливість у досягненні мети.

ЗК 9. Здатність дотримуватись норм наукової етики, морально-етичних цінностей, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях і науково-педагогічній діяльності.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

ФК 1. Володіння знаннями у галузі освіти (початкової освіти), зокрема про основні концепції, парадигми, методики, технології, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань про систему початкової освіти, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку.

ФК 2. Здатність виявляти актуальні проблеми розвитку сучасної системи початкової освіти (міської та сільської початкової школи), аналізувати та пропонувати шляхи їх вирішення з орієнтацією на інтереси

особистості, суспільства і держави.

ФК 3. Здатність збирати дані для наукового дослідження з проблем початкової освіти, систематизувати та інтерпретувати їх.

ФК 4. Здатність цілісно й системно розуміти історію і теорію вітчизняної та зарубіжної педагогіки (педагогіки початкової освіти), екстраполювати їх досягнення на сучасну освітню й наукову практику і окреслювати перспективи розвитку.

ФК 5. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в галузі початкової освіти та дотичні до неї міждисциплінарні проекти.

ФК 6. Здатність проектувати та реалізовувати педагогічні моделі й технології початкової освіти з урахуванням процесів реформування в освітній галузі (галузі початкової освіти).

ФК 7. Здатність із використанням методологічного інструментарію виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в галузі освіти (початкової освіти) та дотичних до них міждисциплінарних напрямках.

ФК 8. Здатність публічно представляти результати наукових пошуків із вирішення проблем початкової освіти та захищати результати дисертаційного дослідження.

ФК 9. Здатність розробляти підручники, посібники, методичні рекомендації із впровадження результатів досліджень в освітній процес початкової школи.

ФК 10. Здатність до викладацької діяльності в межах спеціальності «Початкова освіта»; вибудовувати взаємодію зі студентами, створювати здоров'язберезувальне середовище, позитивні міжособистісні стосунки й доброзичливий психологічний клімат.

1.7. Програмні результати навчання

ПРН 1. Оперувати основними концепціями, теоріями, проблемами філософії й методології науки, змістом сучасних філософських дискусій із проблем розвитку суспільства та освіти; здійснювати рефлексію щодо актуальних проблем суспільного та індивідуального буття.

ПРН 2. На основі системного наукового світогляду аналізувати складні явища суспільного життя, пов'язувати загальнофілософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання.

ПРН 3. Знати основні наукові підходи, концепції (освітні, антропологічні, педагогічні), парадигми, технології початкової освіти, їх історичні аспекти, особливості функціонуванні міської та сільської початкової школи, фундаментальні праці з проблем початкової освіти, глибоко розуміти її теоретичні й практичні проблеми, що потребують вирішення у наукових дослідженнях.

ПРН 4. Знати культурні відмінності у письмі та стратегії іншомовного письма; особливості академічних текстів, написання статей та інших наукових робіт іноземною мовою, специфіку використання в дослідницьких проектах документації іноземною мовою.

ПРН 5. Уміти здійснювати огляд, критичний аналіз, оцінку й узагальнення різних наукових поглядів у галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію.

ПРН 6. Обґрунтовувати адекватну предмету дослідження методологію, реалізовувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі початкової освіти; користуватися нормативно-правовими і програмно-

методичними документами, що визначають роботу в закладі початкової освіти.

ПРН 7. Визначати етапи проведення експериментальної роботи; організувати інформаційний пошук, самостійний відбір і якісну обробку наукової інформації, емпіричних даних та їх інтерпретацію; вміти формулювати висновки та узагальнення з дотриманням принципів академічної доброчесності; організувати й оцінювати реалізацію етапів педагогічної експериментальної роботи з використанням інноваційних технологій.

ПРН 8. Володіти методами і методиками діагностики стану сформованості компетентності (навченості, вихованості, ціннісної позиції) учнів, студентів; методами й методиками діагностики якості знань дітей молодшого шкільного віку, студентів для аналізу освітнього процесу, його корекції та зміни.

ПРН 9. Організувати викладання дисциплін початкової освіти відповідно до завдань та принципів сучасної вищої школи, вимог до нормативного, наукового, навчально-методичного забезпечення освітнього процесу, використовувати ефективні засоби діагностики навчальних досягнень майбутніх фахівців.

ПРН 10. Оволодіти праксеологічними вміннями: застосовувати способи і прийоми цілеутворення, реалізації необхідних видів діяльності, оцінки і самооцінки результатів діяльності у розв'язанні професійних задач; застосовувати навички здоров'язбереження, прийоми виявлення і усвідомлення своїх можливостей, особистих і професійно значущих якостей; реалізувати стратегії дослідницького самовдосконалення та обирати засоби саморозвитку.

ПРН 11. Презентувати результати власних оригінальних наукових досліджень

державною та іноземною мовами в усній та писемній формі: продукувати і грамотно оформлювати різножанрові наукові тексти відповідно до сучасних вимог (стаття, есе, презентація, виступ на конференції, публічна науково-популярна чи наукова лекція тощо).

ПРН 12. Ефективно спілкуватися і взаємодіяти в науковому просторі, зокрема й міжнародному, для розв'язання різноманітних фахових вузькоспеціальних і загальних завдань у галузі початкової освіти та міждисциплінарних досліджень.

ПРН 13. Дотримуватись основних норм, прийнятих науковою спільнотою, з урахуванням міжнародного досвіду спілкування; здійснювати особистісний вибір в морально-ціннісних ситуаціях, що виникають у професійній сфері діяльності.

1.8. Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення

Якісний склад науково-педагогічних працівників, які здійснюють професійну підготовку докторів філософії освітньої програми «Початкова освіта», відповідає ліцензійним умовам (згідно з чинними нормативами для підготовки здобувачів вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем доктор філософії (PhD) (Постанова Кабінету Міністрів України № 1187 від 30 грудня 2015 р. «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти»). Освітній процес забезпечують 10 науково-педагогічних працівників кафедр університету: з них 1- доктор наук, професор, дійсний член НАПН України; 8 – докттори наук, професори, 1 кандидат наук, доцент. Викладачі, що забезпечують реалізацію даної програми, мають відповідну базову освіту, необхідну кількість публікацій фахових, науково-метричних виданнях, беруть активну участь у науково-практичних конференціях різного рівня (міжнародних, всеукраїнських,

Матеріально-технічне забезпечення

регіональних). Всі науково-педагогічні працівники, відповідно до укладених графіків, проходять підвищення кваліфікації у закладах вищої освіти та науково-дослідних інститутах.

Матеріально-технічне забезпечення професійної підготовки докторів філософії освітньої програми «Початкова освіта» відповідає ліцензійним умовам. Викладання навчальних дисциплін освітньої програми «Початкова освіта» здійснюється в лабораторіях та спеціалізованих кабінетах, які оснащені належним обладнанням та установками. Площі приміщень, що використовуються у навчальному процесі, відповідають санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки. Згідно з чинними нормативами для підготовки здобувачів вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем доктор філософії (PhD) (Постанова Кабінету Міністрів України № 1187 від 30 грудня 2015 р. «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти»).

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Здобувачі освіти можуть користуватися фондами наукової бібліотеки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Згідно з чинними нормативами для підготовки здобувачів вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем доктор філософії (PhD) (Постанова Кабінету Міністрів України № 1187 від 30 грудня 2015 р. «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти»).

Фонди бібліотеки включають підручники, навчальні посібники, періодичні фахові видання, довідкова та інша навчальна література. Обсяг фондів є достатнім для самостійної та індивідуальної роботи аспірантів. Здобувачі мають можливість користуватися фондами електронної бібліотеки, до складу якої входять наукові та науково-методичні публікації провідних вітчизняних і зарубіжних науковців,

викладачів університету. Освітня програма повністю забезпечена навчально-методичними комплексами з усіх навчальних дисциплін, які розміщено в освітньому просторі університету.

1.9. Академічна мобільність

Національна кредитна мобільність

ТНПУ співпрацює з науково-дослідними установами України, НАН України, НАПН України, підтримує тісні зв'язки із спорідненими навчальними закладами України, зокрема Національним педагогічним університетом ім. Драгоманова, Східноєвропейським національним університетом імені Лесі Українки, Прикарпатським національним університетом ім. В. Стефаника, з Чернівецьким національним університетом імені Ю.Федьковича; Харківським національним педагогічним університетом імені Г. Сковороди, Хмельницькою гуманітарно-педагогічною академією та ін.

Міжнародна кредитна мобільність

ТНПУ співпрацює з вищими навчальними закладами зарубіжних країн згідно з угодами про міжнародну кредитну мобільність, зокрема ERASMUS+:
Академією спеціальної педагогіки імені Марії Гжегожевської (Варшава, (20.07.2015 р.- 19.07.2020 р.));
Куявсько-Поморською вищою школою (Бидгощ, (27.10.2014 р. – необмеж.); Вищою лінгвістичною школою у м. Ченстохова (27.10.2014 р. – необмежений); Вищою педагогічною школою Карінтії імені Віктора Франкеля (06.02.2009 р. - 01.07. 2020 р.) та ін.
Міжнародна мобільність реалізується через участь у спільному проєкті ТНПУ ім.В. Гнатюка та Саскачеванського Університету (Канада) й Університету Ватерлоо (Канада), що дає змогу знайомитися з досвідом функціонування інклюзивної освіти вищої школи Канади, активно впроваджуючи його в освітній контекст; розвивати іншомовні компетентності як тютори канадських студентів.

**Навчання іноземних
здобувачів вищої освіти**

Можливе навчання англійською, польською,
німецькою мовами або після вивчення курсу
українською мовою.

2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент освітньо-наукової програми

Шифр	Компоненти освітньо-наукової програми (навчальні дисципліни, практики, кваліфікаційна робота)	Кредити ЄКТС	Форма підсумкового контролю
I. ОBOB'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ			
ЗАГАЛЬНА ПІДГОТОВКА			
OK31	Організація наукової діяльності	8	залік
OK32	Філософія: історико-філософські та сучасні смислові параметри знання	6	екзамен
OK33	Академічне і професійно-орієнтоване спілкування (англійською / німецькою / французькою мовою)	8	залік, екзамен
ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА			
OKP1	Педагогічна антропологія	6	залік
OKP2	Сучасні парадигми початкової освіти	5	екзамен
OKP3	Актуальні проблеми педагогіки вищої школи	6	екзамен
ПРАКТИКА			
OKP4	Науково-педагогічна практика	6	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент		45	
II. ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ			
ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА			
ВКП1.1	Компетентнісно орієнтована освіта	5	екзамен
ВКП1.2	Сучасні технології початкової освіти		
ВКП1.3	Методологія педагогічної науки і діяльності		
ВКП2.1	Здоров'язберезувальні технології в освіті	5	залік
ВКП2.2	Історія педагогічної думки		
ВКП2.3	Порівняльна професійна педагогіка		
ВКП3.1	Сучасні ІКТ в науково-дослідній роботі	5	залік
ВКП3.2	Формування ціннісних орієнтацій особистості		
ВКП3.3	Теорія і практика підручникотворення в початковій освіті		
Загальний обсяг вибіркового компонент		15	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ		60	

2.2. Структурно-логічна схема компонент освітньо-наукової програми «Початкова освіта»

		Семестр			
		1	2	3	4
ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ		ЗАГАЛЬНА ПІДГОТОВКА			
		Організація наукової діяльності Філософія: історико-філософські та сучасні смислові параметри знання			
		Академічне і професійно-орієнтоване спілкування (англійською / німецькою / французькою мовою)			
		ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА			
		Педагогічна антропологія Актуальні проблеми педагогіки вищої школи	Сучасні парадигми початкової освіти		
ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ		ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА			
					Науково-педагогічна практика
		ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА			
				Компетентнісно орієнтована освіта	Сучасні ІКТ в науково-дослідній роботі
				Сучасні технології початкової освіти	Формування ціннісних орієнтацій особистості
				Методологія педагогічної науки і діяльності	Теорія і практика підручникотворення в початковій освіті
				Здоров'язбережувальні технології в освіті	
			Історія педагогічної думки		
			Порівняльна професійна педагогіка		

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертаційної роботи. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання здобувачем його індивідуального навчального плану.
Вимоги до дисертації на здобуття ступеня доктора філософії	<p>Дисертаційна робота доктора філософії передбачає розв'язання актуальної теоретичної та/або прикладної проблеми в галузі початкової освіти і свідчить про здатність пошукувача вести самостійне наукове дослідження, формулювати нові ідеї та обґрунтовувати їх.</p> <p>Дисертаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації.</p> <p>Дисертаційна робота має відповідати вимогам, встановленим законодавством.</p>
Вимоги до публічного захисту	Захист дисертаційної роботи відбувається прилюдно на засіданні спеціалізованої вченої ради. Обов'язковою передумовою допуску до захисту дисертаційної роботи є апробація результатів дослідження та основних висновків на наукових конференціях та їх опублікування у фахових наукових виданнях, у тому числі таких, які входять до наукометричних баз, згідно з вимогами Міністерства освіти та науки України.
Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти	<p>Функціонує система внутрішнього забезпечення якості, яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти; • здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; • забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів; • забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; • забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; • забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективного системи запобігання та виявлення академічного плагіату.

	<p>Система забезпечення ЗВО якості освітньої діяльності та якості вищої освіти за поданням ЗВО оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.</p> <p>Регулюється положенням про внутрішню систему забезпечення якості в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка, затвердженим вченою радою університету, протокол № 7 від 23. 02. 2016 р.</p>
<p>Принципи та процедури забезпечення якості освіти</p>	<p>Інформація про якість вищої освіти є відкритою та доступною широкому загалу. Університет формує і вдосконалює вимоги до системи забезпечення якості вищої освіти, орієнтуючись на головні цілі вищої освіти; має прозорий механізм формування, моніторингу і перегляду освітніх, освітньо-наукових програм, які містять конкретні цілі, зорієнтовані на результати навчання та кваліфікації; чіткі правила організації навчання здобувачів вищої освіти; необхідні ресурси для здійснення освітньої діяльності та підтримки аспірантів; збирає, аналізує і використовує необхідну інформацію для ефективного управління своєю освітньою діяльністю.</p>
<p>Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм</p> <p>Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти</p>	<p>Регулюється положенням про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка, затвердженим вченою радою університету, протокол № 7 від 23. 02. 2016 р.</p> <p>Здійснюється двічі на рік у формі атестації та поточного оцінювання наукової діяльності здобувачів освітньо-наукового рівня доктор філософії на випусковій кафедрі.</p>
<p>Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу</p>	<p>Кадрове, матеріально-технічне, інформаційне та методичне забезпечення освітнього процесу відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України № 1187 від 30 грудня 2015 р. «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти».</p>

Публічність
інформації про
освітні програми,
ступені вищої
освіти та
кваліфікації
Запобігання та
виявлення
академічного
плагіату

Публічний доступ до інформації про підготовку докторів філософії за освітньо-науковою програмою «Початкова освіта» надається за посиланнями:

info@tnpu.edu.ua

<http://www.tnpu.edu.ua/naukova-robota/aspirantura.php>

Запобігання плагіату (компіляції) в освітньому процесі здійснюється шляхом:

- формування, видання та розповсюдження методичних матеріалів з уніфікованим визначенням вимог щодо належного оформлення посилань на використані у письмових роботах матеріали;
- запровадження курсу лекцій з основ наукового письма та дослідницької роботи з вивчення вимог до написання письмових робіт та акценту на принципи самостійності роботи над письмовими завданнями різних видів, коректного використання інформації з інших джерел та уникнення плагіату, а також правил опису джерел та оформлення цитувань.

Науковими керівниками в обов'язковому порядку на усіх етапах виконання дисертаційних досліджень здійснюється контроль та попередження фактів академічного плагіату.

Виявлення фактів плагіату (компіляцій) у представлених розділах дисертаційної роботи чи стаття) аспірантів може бути підставою для виключення з аспірантури.

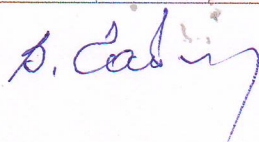
4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-наукової програми

	ОКЗ1	ОКЗ2	ОКЗ3	ОКП1	ОКП2	ОКП3	ОКП4
ЗК 1	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 2	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 3	+			+			
ЗК 4	+						
ЗК 5	+						
ЗК 6			+				
ЗК 7	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 8	+			+	+	+	+
ЗК 9	+			+			+
ФК 1				+	+	+	+
ФК 2					+		+
ФК 3	+						+
ФК 4	+			+	+		+
ФК 5	+				+		+
ФК 6					+		+
ФК 7	+			+			
ФК 8	+						+
ФК 9	+				+		+
ФК 10						+	+

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньо-наукової програми**

	ОКЗ1	ОКЗ2	ОКЗ3	ОКП1	ОКП2	ОКП3	ОКП4
ПРН 1		+		+			
ПРН 2	+	+		+			+
ПРН 3				+	+	+	+
ПРН 4			+				
ПРН 5	+			+			+
ПРН 6	+						+
ПРН 7	+						+
ПРН 8	+				+	+	+
ПРН 9						+	+
ПРН 10	+	+		+	+	+	++
ПРН 11	+		+				+
ПРН 12			+	+	+		+
ПРН 13	+		+	+	+		+

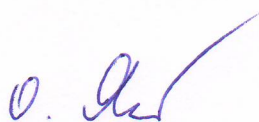
Гарант освітньо-наукової програми

В. М. Чайка

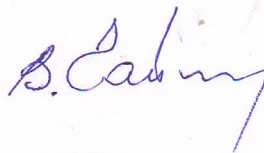
Програма схвалена на засіданні кафедри
педагогіки і методики початкової та
дошкільної освіти
Протокол № 8 від 24.03.2016 р.

Завідувач кафедри

О. І. Янкович

Програма затверджена вченою радою
інституту педагогіки і психології
Протокол № 10 від 15.04.2016 р.
Голова ради інституту

В. М. Чайка

Освітньо-наукова програма рекомендована до впровадження вченою радою
Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира
Гнатюка

Протокол № 9 від 26.04.2016 р.

Учений секретар вченої ради університету

І. А. Нагачевський